

Honorable Mestre,

M'honra escriure-us del futur com a estudiant de la universitat catalana que duu el vostre cognom. M'ha estat encomanada la tasca d'informar-vos del panorama lingüístic que es va esdevenir passada la vostra defunció. Abans d'entrar-hi, us envio les condolences.

Per començar, cal que sapigueu que la gramàtica i l'ortografia fixades per vos antany han estat àmpliament acceptades i han servit per a treballar en el desenvolupament d'un model de llengua viu i genuí. Per això, la comunitat de parlants de la llengua catalana us vet homenatge cada any i us té sempre present.

Tanmateix, cal fer-vos arribar que, amb la creixent presència de les llengües dominants — el castellà al sud i el francès al nord — les coses van mal dades. Actualment hi ha varietats dialectals senceres en recessió i la llengua en conjunt, fins i tot allà on es manté com la pròpia del jovent, s'enfronta a una substitució lingüística vertiginosa i ferotge. Tenint en compte el ritme frenètic de la globalització, el desarrelament lingüístico cultural dels catalans parlants i l'insuficient contacte interdialectal, costa augurar un bon futur pel català.

Per fortuna, la presència dels lingüistes romans: lingüistes, traductors, professors de llengua, lletraferits, activistes lingüístics... Potser és en ells on vos veuríeu un bri d'esperança. En aquest sentit, la vostra tasca s'ha tornat llegat i és, doncs, més viva que mai.

Cordialment,

El vostre admirador

Sr. Pompeu Fabra,

L'escriu una universitària preocupada pel futur de la seva estimada llengua materna, el català. La desesperació va en augment en veure el que està passant. Abans de tot, deixi'm que faci quatre mencions de la seva feina amb la llengua catalana.

En primer lloc, va treballar per tal d'eliminar arcaïsmes i simplificar la llengua catalana escrita establint normes de gramàtica i d'ortografia, va fomentar l'aprenentatge del català a les escoles i va treballar en la creació del "Diccionari General de la Llengua Catalana". El seu treball va fomentar la preservació del català com a llengua culta i viva.

Cal esmentar que, amb les noves tecnologies, l'ús del català està disminuint en massa i s'està deixant d'utilitzar correctament. La majoria de les xarxes socials manquen de l'opció de configuració en català i, per tant, les llengües en què les podem trobar són el castellà i l'anglès, entre d'altres. Aquest fet, per molt minoritari que sembli, és un dels factors que està provocant que el català formi part de les llengües en perill d'extinció.

També cal destacar l'absència del doblatge en català en algunes pel·lícules i sèries de les plataformes del moment. Desgraciadament, les persones tampoc llegixen tant com abans es llegia i el predomini de les plataformes digitals és més present en la societat.

clearament, el món a **V**ança, i l'ús de les tecnologies ent**R**e la societat és inevitab**L**e, no podem fer, doncs, que es deixin d'utilitzar. És per això que si escri**C**, perquè pugui **A**judar-me a reali**Z**ar la mer**A**vellosa feina que vostè va fer ja un cop: sa**L**var el c**A**talà.

Atentament,

Així

Estimat Mestre,

Ara que fa més de cent anys de la publicació de la vostra gramàtica catalana us preguntareu quina és la situació en què es troba el català, la llengua que us estimàveu tant. Com bé sabeu, el català sempre ha estat una llengua minoritzada i envoltada d'altres molt internacionalitzades. Per aquesta raó, sempre ha estat l'objectiu dels catalans assegurar la continuïtat del català i salvar-lo. I la vostra ortografia i el vostre diccionari han estat cabdals per a ajudar en aquesta lluita.

Durant aquests anys s'han assolit grans fites com, per exemple, la cooficialitat del català a l'Estat espanyol. Recentment, després de nombroses batalles, s'utilitza el català i les altres llengües cooficials de la península al Congrés dels Diputats i al Senat i, a més, s'està en el procés del seu reconeixement com a llengua oficial al Parlament Europeu. Però, realment, hem aconseguit que la llengua catalana sigui tractada des del respecte i el prestigi que es mereix? Ha canviat, positivament, l'estatus de la nostra llengua, des del segle passat, quan vostè era viu?

Per a respondre aquesta qüestió cal situar-nos a l'altra banda, des d'una part més negativa, i mencionar que no tot són fites i aplaudiments. No voldria pas espantar-vos, però demerament el català està gairebé en perill d'extinció a molts territoris on se l'està desprestigiant a favor del castellà o de l'anglès. Cada cop més ens adonem de les barreres en contra de la prosperitat del català i cada cop menys el sentim pels carrers catalans com abans.

És per aquest motiu que no podem abaixar la guàrdia i, fent servir totes les eines que ens vau donar, hem de lluitar per a que el català trobi el lloc que mereix a Catalunya i al món.

Blau

Barcelona, 14 de gener de 2024

Estimat mestre,

Us escric per explicar-vos que, encara que pugui no semblar-ho, comencem l'any amb bon peu!

Avui ja sis mesos que es va aprovar la Carta Universitària de la Llengua, una iniciativa de la Xarxa Llibres per la qual les vint-i-dues universitats que en formen part s'han compromès a impulsar la llengua en l'ús institucional, la gestió, la docència, la recerca, la publicació i la comunicació.

A més, ja pocs setmanes es va celebrar el primer Encontre d'Escriptors en Llengua Catalana, organitzat per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

I sabeu on ens vam trobar? A Tortosa, la capital dels Països Catalans, situada a dos-cents quilòmetres de Barcelona, de València i de Palma.

No fa gaires dies també ha tingut lloc el I Congrés Internacional de Literatura Catalana de la Postmodernitat, amb gairebé cent cinquanta ponents i conferenciant. Tot un esdeveniment! S'hi ha parlat de narrativa, de poesia, d'assaig, de traducció, de teatre, de crítica, d'edició, d'autoficció, de dictànim, etc.

Així doncs, tenim bones notícies per encarar aquest 2024 en què commemorarem els cent anys del naixement de Vicent Andrés Estelles i de donasses — ara ja tenim la paraula al diccionari! — com Montserrat Vayreda i Rosalia Guillelmas, i també els cent anys de la mort de Joan Salvat-Papasseit i d'Àngel Guimerà (a qui espero que ja hàgiu perdonat les faltes d'assistència a les reunions de la Secció Filològica).

"Cal no abandonar mai ni la tasca ni l'esperança", vam dir-nos, i ja ho veieu: aquí continuem fent feina!

Carola

Distingit Sr. Fabra,

Com a estudiant de Traducció i Interpretació a la universitat que porta el vostre nom, em complau dirigir-me a vosté, el Gran Mestre de la Llengua Catalana amb reconeixement. El seu llegat i la seva dedicació continuada a la normativa moderna del català continuen sent un far per a tots els qui estimen la nostra llengua.

Encara que han passat molts anys, la seva dedicació incansable en la normalització del català continua sent avui dia una part fonamental de la identitat cultural de Catalunya i València entre altres territoris de parla catalana.

Malgrat això, en un món cada cop més globalitzat, el català es troba en una situació en què li és difícil sobreviure igual que moltes altres llengües d'arreu del món. Les xarxes socials i la recent aparició de les intel·ligències artificials han canviat la manera com la gent es comunica i treballa.

No obstant això, un objectiu encara persistent avui dia és la promoció activa del català com a llengua oficial i de cultura rica. Moltes institucions i la societat en general continuen treballant per fomentar l'ús del català en tots els àmbits, tant de la vida privada com la pública.

En poques paraules, senyor Fabra, la seva tasca no ha perdut valor en el temps, més aviat, ha esdevingut un pilar fonamental en la preservació i la promoció del català. Els reptes que la llengua afronta requereixen que la seva visió i compromís amb ella continuïn intactes.

Atentament,

Maria Teresa Català.

Benvolgut mestre Fàbregas,

M'adreça a vos perquè actualment, estic a la universitat que deu, amb el més d'orgull, el vostre nom. I no només això, hi estic cursant estudis lingüístics, ja que, com a vos, m'apassionen les paraules i les llengües i, per davant de tot, la llengua que m'és pròpia: el català. Ara bé, sense la vostra ingent tasca a favor de la llengua, avui ni el català seria llengua universitària ni ja m'hauria plantejat la viabilitat de convertir la meua passió per les llengües en el meu futur ofici.

No puc sinó agrair-vos que, ja fa més d'un segle, fèrreu l'atzar de la normalització ortogràfica i gramatical del català. La vostra tasca personal només es compara amb la que anys després heu fet, de manera col·lectiva, a través de l'Institut d'Estudis Catalans.

Si no fos per la vostra incansable dedicació, el català no gaudiria del reconeixement actual ni seria el nostre símbol d'identitat com a societat i com a país. No dubite que us ompliria d'orgull poder saber que el català ja és llengua vehicular al Congrés i que segueix lluitant per fer-se el lloc que es mereix a les institucions europees. Queda molt camí per recórrer però, com vos, amb que "cal no abandonar mai ni la tasca ni l'esperança".

Acalic fent-vos saber que passen els anys però les vostres obres segueixen sent obres de referència per als que, com jo, som estudiadors de la llengua, així que no m'acomiedo amb un adéu, sinó amb un ...

A recebre!

Catalunya

Estimat Pompeu Fabra,

He imaginat molts cops què li diria a vostè si el tingués davant. I és que han passat moltes coses d'ensà que ens va deixar. La cultura catalana segueix vibrant i plena de diversitat fins i tot en aquesta nova era digital. És per això que, a continuació, li deixaré recomenacions de diferents àmbits que intueixo que podrien agradar-li.

Pel que fa a la literatura, li recomano la Sílvia Soler amb d'allegria de viure. És una novel·la molt fàcil i ràpida de llegir en què l'autora ens explica diferents experiències de la seva vida. Si bé no és especialment reconeguda, és una autora agradable de llegir.

A continuació, si estigués interessat en l'àmbit musical, voldria suggerir-li els grups Els Catarres o Txarango, que aconsegueixen animar moltes festes amb les seves cançons de caire pop. En canvi, si busca alguna cosa més calmada, penso que La Julieta amb Avions volant podria ser del seu gust.

Finalment, si li agrada conèixer curiositats històriques, la Blanca Guibera despertarà el seu interès. Cada dimarts presenta una secció al programa de ràdio left en què aborda temes històrics de diverses èpoques i àmbits. És molt interessant perquè la presenta de manera còmica i didàctica, de forma que facilita molt la comprensió.

Tot i que m'agradaria recomanar-li moltes més coses, espero que en tingui prou amb les opcions que li he proporcionat per explorar la riquesa de la cultura catalana que s'ofereix avui dia.

Atentament,

Dorothea

Premi La UPF Parla a Pompeu Fabra. Carta a Pompeu Fabra
Pseudònim: SeensveuPompeu

Estimat Sr. Fabra,

Vinc del gútur i porto notícies crítiques. Amb els anys, el seu català s'ha dissipat: només queden quinze accents diaerètics, no es fa bon ús dels prònoms febles, hi ha castellanismes, l'anglès ha portat molta terminologia i s'ha tergiversat l'ús d'expressions com "cunder", que ara val dir "agradar". Aquí té un exemple d'una conversa quotediana actual: "Bro, en plan, avui no hi puc arar al gym perquè tinc un meeting del curro per a organitzar el planning setmanal, saps?". Un estudi ha corroborat un gran descens del nivell de català en els darrers anys. Vostè com ho veu?

Quant a política, generalment es va declarar la independència! Això sí, només va durar set segons. Hi ha presos polítics i un president exiliat. Li recorda a alguna cosa? Pel que fa a l'esport, suposo que li farà especial il·lusió saber que un dels millors tenistes de la història és mallorquí, però és soci del Madrid i a cada servei es toca el cul i després la cara. Què hi farem!

Una universitat duu el seu nom i és una de les més prestigioses del món. Quin orgull! Ara be, el disseny de les sigles és un nyap: "UPF." Amb negreta, cursiva, minúscules i punt final.

Com haurà vist, el gútur no va ben encaminat. És per això que no convé quedar-s'hi, a no ser, que de l'ensurt ja no vulgui tornar.

Per cert, encara s'ha d'acabar la Sagrada Família, però ja queda poc.

Una salutació cordial

Benvolgut Senyor Fabra,

Soc l'Eulàlia, estudiant de primer del grau de Traducció i Llengües Aplicades a la Universitat que porta el seu nom, la Pau Ferrer Fabra. En aquesta carta m'agradaria comentar-li, com a mestre ordenador de la llengua catalana que és, que se n'ha fet del català i de la seva salut al segle XXI.

Per bé que encara és riu, que ja és molt, roman en perill d'extinció a causa de l'opressió contínua i coactiva de la llengua castellana. Cal comentar, però, que aquesta ha adoptat una estratègia subtil, lluny de la violenta i agosarada repressió del català que nostè ha conegut. Avui en dia trobem agents amenaçadors que molt insubtilment han anat teixint amistat entre el jovent: ha sorgit el jarmés "en plan", acaparador en els discursos ingenuals, o qui li agrada fer-se notar. Després, trobem el ja veterà "bueno", un clàssic, que s'ha guanyat la confiança del jovent (i dels docents!). Finalment, l'oblidada i quasi marginada vocal neutra, pràcticament inexistent, especialment en els barcelonins. Sap greu, tan jove.

Abans d'acomiadar-me, m'agradaria dir-li que no pateixi, que els estudiants de lingüística som bastant treupats i guàrdem el que gos per demostrar que la nostra carrera sí que té alguna sortida... I si no sempre ens quedarà l'esperança, i la docència, sense ànim d'ofendre a ningú. Per acabar, voldria donar-li les gràcies per la seva tasca, que serà continuada i tractada amb la mateixa il·lusió amb què va ser creada.

Atentament,

Eulàlia Ferrer

Estimat Pompeu Fabra,

Vull expressar la meua profunda admiració per la seva dedicació i contribució al desenvolupament de la llengua catalana, una tasca que continua sent fonamental en la complexitat de la vida actual i que ha deixat un llegat enriquidor sobre la identitat del poble català. La seva passió per la lingüística ha creat un llegat indeleble que connecta les arrels de la nostra cultura amb les oportunitats i reptes del món modern.

Avui dia, en aquesta era interconnectada, la tecnologia ha trasbalsat la forma de vida. Les xarxes socials han creat una comunitat global, alhora que planteegen reptes per a la preservació de les llengües regionals. La seva influència, no obstant això, resisteix, ja que la importància de la preservació cultural i lingüística guanya terreny enmig del ritme accelerat de la vida.

La seva dedicació ha transcendit generacions, i la seva gramàtica continua sent fonamental per a l'evolució positiva del català. Aquesta obra perdura com a eina vital de comunicació i identitat, recordant-nos la importància de protegir i estimar la nostra identitat lingüística en aquest món que constantment evoluciona de forma vertiginosa.

Amb aquesta carta, vull transmetre-li el meu reconeixement sincer i la meua gratitud per la seva contribució cap a la llengua catalana. La seva vida i obra continuen essent una font d'inspiració, recordant-nos la importància de connectar amb les nostres arrels i història, la qual ens defineix com a poble i cultura.

Amb el meu més sincer afecte,

Maal Gofe.

Estimat Mestre Pompeu Fabra,

En la simfonia del geni lingüístic, la teua batuta de director va exercir un poder transformador, componint una obra magna que ressona pels corredors de la cultura catalana. Amb un entusiasme inflexible i una gratitud profunda, ren deixo homenatge al lluminós que, amb el seu geni, va insuflar vida a la llengua catalana, esculpint-la com una obra mestra resplendent. Els teus esforços pioners en estandarditzar el català, meticulosament articulats en la teua gramàtica i normes ortogràfiques, són les pedres angulars de la identitat lingüística, ressonant amb la passió que va definir el teu recorregut acadèmic. Mitjançant la teua dedicació visionària, no només

vas preservar una llengua sinó que l'elevares a
una esfera de vitalitat cultural. Cada síl·laba
en català avui és un testimoni de la teua
legenda perdurable, una testamenta vibrant de la
simfonia lingüística que vas orquestrar. Mestre
Pompeu Fabra, el teu impacte profund ressona a
través del temps i, en aquest homenatge, expresso una
admiració sense límits pel mestre lingüista, la passió
pel qual per la claredat i la riquesa cultural ha
deixat una empremta indeleble en els cors des
acadèmics, lingüistes i entusiastes.

Amb el màxim respecte i admiració fervent,

Iranian Freelance Researcher

04/12/2023

Pompeu Fabra i Poch
Carrer de la Mercè, 34
Badalona

Benvolgut Pompeu,

Saps que és molt difícil escriure a un gran personatge històric? Ens han demanat d'escriure't una carta per a commemorar el teu naixement, i m'està portant molts maldecaps. En els nostres temps ets més un concepte que una persona. Com escriure a algú tan difús? Recerca, molta recerca.

Ai, Pompeu, no sē pas què dir-te perquè com mēs lleigeixo sobre tu, menys et conec. Pompeu Fabra i Poch, l'autodenominat home gris, l'home sense biografia... T'he de dir que la cosa no ha anat ben bé així. La gent ha fet mans i mànigues per preservar cada petit detall de tu, des que eres molt llaminer - corre el rumor que una vegada et vas menjar una barra de torró sencera al Casino de Badalona - a que a casa teníeu una minyona per qui tots us fèieu passar per comunistes.

Ara bé, així com s'han fet molts esforços per saber-ho tot de tu, en sabem ben poc de la gent que t'acompanyava al teu dia a dia. Com es deia la noia que feia la compra a casa teva? Qui t'arreglava els mitjons? Qui portava l'economia domèstica? I com vas fer tot el que vas fer criant tres filles? Sabem molt poques coses de la Dolors, la teva dona. La història te el mal costum de convertir els homes en "Grans Homes" i esborrar la gent amb qui han fet camí. Ens queda la imatge d'un Pompeu solitari, treballant al seu racó, eremític i discret. Però com encaixar-la amb la de l'home inquiet que anava amb tramvia, no per necessitat, sinó perquè considerava que era un lloc on viure i fer conversa? Crec que s'ha perdut informació pel camí. Per això et demano que prenguis control de la narrativa i ens escriguis la teva pròpia història. Potser així es farà justícia a aquelles a qui deus el teu temps per escriure.

Atentament,

Laia Bonnemaison

Distingit senyor,

Em plau poder escriure-us aquesta carta i poder, entre altres coses, agrair-vos tota la feina feta pel que fa a la llengua catalana. Va ser gràcies a vos que els Països Catalans van unir-se i cohesionar-se; heu estat vos qui heu aconseguit que la Catalunya actual estigui unificada mitjançant la llengua. I de veritat que us agraeixo que us adonéssiu de la falta que feia una normativa del català, tant ortogràfica com gramatical, i un diccionari per a poder entendre'ns tots sense importar la zona geogràfica de parla catalana d'on siquem.

M'agradaria, posats a fer, explicar-vos una mica la situació actual del català, ja que, tot i que ha estat en situacions molt pitjors, no estan sent bons anys per a la nostra llengua. Darrerament, el català està sent bastant perseguit per l'extrema dreta espanyola, però això no fa que els parlants d'aquesta cedeixin. És veritat, però, que s'està demostrant que cada cop menys gent es preocupa d'escriure'l i parlar-lo bé: sovint la gent tria l'opció fàcil i no la correcta. Passa també que estan sent molts els parlants d'aquesta llengua que estan deixant de parlar-la en diverses situacions quotidianes, substituint-la moltes vegades per altres idiomes com ara el castellà. Tot i la pèrdua d'aquests parlants, continua havent-hi molts habitants que la defensen i, arran d'això, existeixen moltes entitats i institucions per a la defensa i la preservació del català. A més a més, s'han impulsat també noves lleis amb aquests mateixos propòsits.

Em plau haver tingut l'oportunitat d'escriure-us aquesta carta i espero haver-vos posat una mica al dia respecte a la llengua per la qual tant van fer.

Rebeu una salutació cordial,

Maduixa

Barcelona, 23 d'octubre de 2023

Benvolgut senyor Fabra,

Li escric des de l'any 2024, setanta-cinc anys després de la seva mort, com a estudiant de la universitat que avui dia porta el seu nom. Això li hauria de servir ja com a indicador de la importància cabdal de la seva tasca i de l'autoritat en què s'ha convertit, Mestre Fabra, dins la llengua catalana.

Hem arribat prou lluny des que vostè va morir: després de la mort de Franco va iniciar-se la transició cap a la democràcia, una democràcia que ha reconegut el català com a llengua cooficial de l'Estat i ha permès —encara que sovint a contracor— iniciatives com la immersió lingüística en català a l'ensenyament públic de Catalunya. Però, tot i així, any rere any es publiquen estudis que demostren la tendència a la baixa de la llengua: l'últim mostrava la davallada en l'ús del català entre els joves.

Davant això, aquest últim any el panorama musical català ha patit una forta sacsejada, ja que ha irromput amb força la música urbana que feia anys i panys que sonava en castellà o en anglès, i de gran popularitat entre els joves. Aquesta, d'una banda, mostra que el català no és apte únicament en entorns formals, però, per l'altra, empra una llengua plena de barbarismes, calcs d'estructures foranes i pronúncia castellanitzant. Això ens planteja un moment de disjuntiva, i per això recorro a la seva saviesa: caldria retillar per mantenir un català sense impureses o hem d'acceptar la vitalitat de la llengua?

Atentament,

Margarida

BONA TARDA POMPEU,

ESPERO QUE EN REBRE AQUESTA CARTA ESTIGUIU BÉ, JA FA TEMPS QUE VAS
MARXAR I QUE NO SABEM RES DE TU, SORT QUE VAS FER MOLTA FEINA I ENS
HO VAS DEIXAR BEN ENDREÇAT, ARA ENS TOCA A NOSALTRES CONTINUAR.
PER AQUI TOT SE GUEIX IGUAL, LES COSES NO TENEN PINTA DE CANVIAR, NI
D'ARREGGAR-SE. JA SAPS COM SÓN AQUESTA GENT, ELS DEL CENTRE NO ENS
PODEN VEURE, I ELS D'AQUI SEMPRE BARALLATS ELS UNS AMB ELS ALTRES.
EN EL DIA A DIA, ANEM FENT LA VIU-VIU, TU JA SAPS COM FUNCIONEM, EN
AQUESTS MOMENTS ESTEM UNA MICA MÉS ALTERATS, VA HAVER-HI
ELECCIONS AL JULIOL, VAN GUANYAR LES ESQUERRES CONTRA PRONÒSTIC, I LA
DRETA NO HO HA ACABAT DE PAIR. SEMBLA QUE AL FINAL HI HANRÀ UN
GOVERN DE MOLTS PARTITS, BÀSICAMENT BASCOS, GALLECS I CATALANS
DONARAN SUPORT ALS SOCIACISTES. JA T'HO EXPLICARÉ EN UNA PROPERA
CARTA.

PER CERT, ENCARA TENIM PENJENT L'EXCURSIÓ AL MONTSENYU QUE VÀREM
PARLAR, COM QUE TU ARA ETS FORA I ET SERÀ MÉS DIFÍCIL, QUÉ ET SEMBLA
SI ANEM AL CANIGÓ?, TU HI POTS PUJAR DES DE PRADA, I JO PUC VENIR
DES DE ULL DE TER EN UN PARELL DE DIES. JA ME'N DIRÀS ALGUNA COSA.

BÉ MESTRE, ET DEIXO, QUE HE APROFITAT UN MOMENT PER ESCRIURE
AQUESTES QUATRE RATLLES EN UNA ESTONA QUE TENIA LLIURE, JA SAPS
QUE POTS COMPTAR AMB MI PER EL QUE NECESSITIS.

DONA MOLTS RECORDS A LA DOLORS, I ESPERO QUE PASSEU UNES
BONES FESTES DE NAUAL.

UNA ABRAÇADA

BARCELONA NOVEMBRE 19.../20...

MATAGALLS

Bona tarda Dr. Fabra

Escric aquesta carta amb els bocins infims d'un trist català. Vostè pensa que actualment la nostra llengua té la vitalitat d'un jove de vint anys, però en realitat té la salut d'un... d'un... com dir-ho per no ofendre'l... d'un decrepit jubilat.

Se'l veu intubat, amb la salut precària i tossint pels descosits. El català ha quedat arraulit a un cercle íntim, però sí, hem mudat com el va deixar vostè (només ens hem desempallegat dels diaconícs més inutíls). No se li escapa ni un fil mal cosit, però de què sembla un vestit tan mudat, tant a tó, si el que el porta està a punt de ser enterrat. Em molesta la gent que, al seu moment, s'abandera de la llengua amb una militància condescendent, de néptil botenut pedant, i camufla la cavalleria contra cantants, escriptors o, simplement (i això és el pitjor), contra els mateixos parlants. No sap la fèrrea que desprimem aquest tipus de gent senyor Fabra.

L'invocuem cada dos per tres i es minen el català com un objecte de col·leccionista: presomen la seva riguesa, la necessitat de fomentar-lo, però al mateix temps quan algú els el vol apendre se l'entreforen a les butxaques amb la vilèsia d'aquells camegats de privilegis. És irònic que li digui a vostè això perquè segurament, si vostè fos viu, seria una d'aquelles persones; seria conegent, racista, homòfob... seria un desastre Fabra vostè. I per què ens molestem a desenterrar-lo demés? Demés els compromisos de futur.

I no seria divertit que vostè nassuicés i triomfant, amb el pit inflat i qualsevol, es dirigís a un gran públic; a totes les televisions nacionals, a cançons i tunistes, a tots els gossos rabiosos que escumegen per vostè la més alta defensa i de cap, després d'un silenci mortal, vostè digués: la "i" me binàin i és el futur del català! I no seria divertit veure els vostres desfigurant-se entre el soroll i bombolles de la bilis analisne?

Jo riuia senyor Fabre, riuia molt i crec que sentia prou més feliç. Sort que, almenys, podem despertar-lo per crear ficcions i fer enfadar a alguna d'aquestes isomes que pnenen el sol i es mastuben entre accents, apòstrofs i dièresi.

! és que això ja no es tracta de parlar un "bon" català sinó que el català fa mosca. Fa mosca a Catalunya, a la Generalitat, a Barcelona, a la privada, a la pública, a la ràdio, a la televisió, a la corpa, a la plaça, al carrer, a casa... bé, a casa encara no, però em preocupa despertar un dia i notar-la aquí, a la llengua; notar-la com qui sent dins un bom i carmós i dur i un mal de para. Després em seria més còmode extingir-lo que senar-lo i em continuarem alimentant de les engrunes, de les que va deixar vostè, perquè sembla que fa quasi cent anys que roseguem el mateix crostó nessec. A vegades, als de lletres ja ens passa que minem massa el passat, a vostè i a qualsevol altre, i perdem el rumb i ens convertim en això, en tristos enyorats que escrivem cartes - cartes en ple 2024! - per no aguantar el present.

Saludi a Pla de part meua,

Mer cabarna

Barcelona, 24 d'octubre del 2023

Sr. Pompeu Fabra
Prada, França

Estimat Sr. Pompeu Fabra,

Em dic Misty i soc una estudiant de Traducció i Interpretació a la Universitat Pompeu Fabra. Irònic, no creu? Vaig decidir embarcar-me en aquests estudis per la meua afició cap a la llengua i actualment estic estudiant diversos idiomes.

En l'intent de saber més sobre vostè, vaig llegir la seva biografia i em vaig adonar que va viure a Badalona durant uns anys. I, curiosament, també soc badalonina. Recordo la vegada que vaig participar en la "ruta Pompeu Fabra". I sincerament, en aquell moment no vaig poder apreciar plenament la seva influència.

Recentment, vaig fer una presentació sobre la seva vida. Em va cridar l'atenció la resposta cap a Josep Mirade, on vostè es va descriure com un "home quí" i "sense biografia". Tot i això, en cada biografia que llegia, podia veure una gran dedicació cap a diverses aficions.

Em va sorprendre la passió que sentia per l'esport, sobretot cap a l'exursionisme i la manera que tenia de lligar-ho a la seva vocació. La interacció que tenia amb diverses persones per explorar diferents dialectes i expressions, demostrant el compromís que tenia per les persones i la llengua. El seu treball mai ha sigut només una professió, sinó una raó de viure.

Admiro molt l'esforç que ha posat en expandir l'ús del català i la preservació d'aquesta. Vostè és la prova definitiva de com un idioma és la base de la societat i una cultura que la defineix.

Salutacions cordials,

Misty

 Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

PREMI LA UPEF PARLA A POMPEU FABRA

CARTA A POMPEU FABRA

Distintíssim Senyor Fabra,

És per a mi un plaer tenir l'oportunitat de poder parlar amb vostè. D'entrada, deixi que em presenti. Soc alumna de primer de la Universitat Pompeu Fabra. Gairebé segur que ara mateix s'està preguntant per què una universitat porta el seu nom, però tot té una explicació.

Com vostè sabrà, ja fa uns anys es va encarregar, tal com havia fet falta fins al moment, d'ordenar i donar un sentit institucional a la llengua catalana. És a partir de la seva immensa feina que la nostra llengua ha estat capaç d'evolucionar, positivament, fins convertir-se en el que és avui.

Així mateix, també li agradarà saber que el català no ha deixat, ni deixarà d'evolucionar. Gràcies a la intervenció de l'Institut d'Estudis Catalans, que l'any 2016 publica la primera de moltes obres essencials per la llengua catalana, la seva feina va ser reordenada i modificada. Tot i això, no s'espanti; la intervenció de l'IEC no és cap altra que facilitar a la població la seva gran obra.

Per concloure, voldria recalcar que sense vostè i la seva dedicació per la llengua, qui sap on es trobaria ara el català. Per tant, com a forma de finalitzar la carta, vull agrair la seva contribució i perseverança en la tasca normativitzadora.

Cordialment,

Ophelia

Barcelona, octubre de 2023

PREMI LA UPF PARLA A POMPEU FABRA

CARTA A POMPEU FABRA

Distingit senyor,

amb motiu del segon aniversari del seu dia, celebrat a la universitat batejada sota el seu nom, m'adreço a vostè, com a estudiant d'aquesta institució, amb l'objectiu d'informar-lo de la situació actual i del desenvolupament de la llengua catalana des de la seva tasca de romanitzar-la i convertir-la en una llengua de cultura.

En primer lloc, li farei saber que el nostre lèxic continua en expansió amb neologismes d'altres llengües. Recentment, s'han recanat paraules com coulait, del francès, se referència a les postres de xocolata, o birra, ja coneguda però tot i així no romanitzada. Tot i que alguns d'aquests mots provenen de l'orgul del jovent, malauradament els estudis mostren que en aquest sector de la població, però no únicament, el català es torna averaçar.

Afortunadament, però, iniciatives artístiques, literàries i musicals reinvolucres el esperit a les que serien en la seva època, com la revista "L'Avenir", s'esforça per mantenir el català proper a les zones pessegrades, i resistir davant de la pressió de canviar a una llengua més estesa i comerciable. És el cas del

coautor "Secubohemio" o la col·lecció de llibres
"Petits plaers".

En última instància, a més d'expressar la meua ad-
miració per la seua gran aportació a la llengua,
em queda un dubte que potser vostè pot resoldre:
per què les lletres el català tenen una estructura
tan complexa que semblen una sèrie d'errors mate-
màtics?

Una salutació cordial,

Petunià

Ⓟ

Barcelona, octubre
de 2023.

Estimat Mestre,

Soc una alumna de la universitat que duu el seu nom i tinc una confessió immoral i vergonyosa. Haig d'admetre que sento una profunda atracció per vostè. He intentat extingir el foc de la meua passió, però m'ha resultat impossible. La seva labor i devoció per la llengua catalana han despertat en mi un fervor cap a la paraula i la gramàtica que ha fet que em vulgui dedicar a l'escriptura. Les seves normes gramaticals són com un joc sensual que constitueix una dansa de verbs i substantius que em sedueixen de manera irresistible.

En cada oració que escric, imagino que és aquí amb mi, dirigint els meus dits. Tan intensa és la meua admiració que contamina tots els meus pensaments, fins i tot aquells carnals. Al meu cap sento la seva veu experta que em guia amb saviesa. En la intimitat, la gramàtica i la sintaxi serien les seves eines per expressar els desitjos més animals i els impulsos més salvatges. Cada paraula xiuxivejada a l'orella seria una carícia a l'ànima; cada gemec, una obra magistral lingüística. Al principi, només somiava poder conversar amb vostè sobre la preüència del català, però, ara, les meves fantasies intel·lectuals han transcendit al territori sexual. Vostè m'acompanya en els meus somnis més obscurs i el seu rostre enverina la meua ment.

Pompeu, és vostè el mestre de les paraules i jo seria la seva estudiant més devota. Desitjaria viatjar en el temps per veure'l en persona i poder consumir els meus anhels. M'agradaria aprendre l'art de la bruixeria per poder retornar-lo a la vida. Naleixa la naturalesa per haver-me robat l'oportunitat de conèixer-lo. Tant de bo fos viu per poder agrair-li la seva tasca per la llengua amb la meua pròpia.

Amb ardor lingüístic,

Rosa

2 novembre de 2023

Sr. Fabra,

El destí ha deixat una Catalunya poc Catalana. Per escriure-li he vingut al Carrer del Carme, a l'Institut d'Estudis Catalans, doncs en certa manera sembla l'única via possible de contemplar el seu llegat.

Fins i tot parat davant el que havia estat un focus de resistència i promoció lingüística del català, aquella llengua que de tant sentit de pertinença i existència dota als catalans, es fa ~~tan~~ complicat reconèixer en qui n'ha convertit Barcelona.

Passejo per casa i la mare pronuncia un nom que no és meu. Malgrat la incomprensió, sé que es refereix a mi i li contesto apel·lant-la pel seu nom. NO m'entén; no em reconeix. En moments com aquest, res m'és propi i em sento com un estranger a casa. És casa meua? És la meua mare? Els passejos pels carrers de casa sovint somen així. Fins i tot al Carrer del Carme, amb la peculiar espiritualitat que sembla invocar, la força gravitatòria per fer-nos tornar a casa és insuficient.

Ara ja no són els Decrets de Nova Planta els que ens oprimeixen, sinó que una impersonalitat impossible de definir ens envolta com unes cadenes de les que no ens podem lliurar. El desig imperialista d'aquest món globalitzat, passat pel filtre de la homogeneïtzació lingüística, deshumanitza i fa impropri el que és propi.

Tanmateix, és inevitable transmetre-li una mostra d'agraïment per mantenir aquest sentiment viu dins la meua ànima. Si no fos per vostè, no tindria casa i tampoc res em seria propi.

PSEUDONIM: SALOMÉ

13 de gener de 2024
Barcelona

Estimat petit Peiu,
Segurament, ara seràs al port enfollit per l'arar i el venir dels mariners. En canvi, jo t'escric des de la fosca nit de Camprodon. Quan el sol cau i les ànimes calen, torno als records d'uns soldadets de plom que conversaven en una llengua inventada, d'una carta que va començar amb "querides solorines" i d'una enginyeria plena de somnis frustrats.

Aquests dies, caminant per Camprodon, em venia la imatge d'un jove emocionat per les petites troballes que anirà descobrint de mica en mica i pintant l'obús d'una de les clores mentres del català. Un jove que anirà resseguint, dia a dia, indret a indret i paraula a paraula, cadascun dels matisos d'aquest patrimoni que finalment quedarà palès al Diccionari.

Tu, Peiu, has fet que el català sigui molt més que una senzilla paraula entrellosada per l'eloqüència de les tres a, perquè actualment el català són totes les lletres: cultura, amor, terra, autentici-
tat, literatura i acolliment. És la vida i és la mort, és la grisa cendra i el vermell foc, és el somni i la realitat que permet explicar-nos amb la nostra veritat.

Serem testimonis de la teua efemèride que enaltirà la teua valentia i inmarcescible lluita; que llaurà i admirarà mentres de la ploma catalana com tu. Mentres que en ensenyaran a crear principis sense finals i que no abandonaran mai la fe en la terra ni l'esperança en un futur millor. Perquè quan menys t'ho esperis, aquest és el moment perfecte.

Atentament,
Sesa

Pompeu,

Ja mesos que tinc una angouera que no em puc treure de sobre. Va venir-me'n un dia que estava tranquil·lament assegut al bar i vaig escoltar dos nois, molt intel·lectuals, per cert, discutint sobre els accents dialectals en un català tan normatiu que et saltarien les llàgrimes. L'estima que les coloms de la passió juvenil exageressin la discrepància fins a fer-los arribar a les males paraules. I és aquí on va començar la meua desgràcia, perquè tan aviat com van obrir la boca per insultar-se, el castellà va tornar a regnar aquestes terres. Per què aquest canvi tan sobtat?

La situació va colpejar-me com si la grolleria m'hi fos pròpia. En arribar a casa vaig fer una cerca ràpida i llegint el llistat de despropòsits que m'ofereix la nostra llengua,

preparat per afrontar al dimoni, vaig adormar-me
que ni un infant patiria massa. Gairebé tots
Sonaven lleus i còmics, com si cert anacronisme no
deixés lluir a les paraules amb la contundència
necessària pel greuge. Vaig especular si no era
possible que tants anys de repressió han fet
que la nostra llengua, la nostra estimada llengua, no
evolucioniés de la manera que havia de fer-ho.
Com si de tants cops i batzegades que ha rebut,
hagués quedat coixa d'ofenses.

Pompeu, sé que és una banjanada, però potser
confessant la meua preocupació puc desembarassar-me
d'ella i deixar de preguntar-me: Serà que no
podem expressar la ràbia en català?

Atentament,

Jirant lo blanch

Jr. Pompeu Fabra
Universitat Pompeu Fabra
Barcelona, BCN 08005
Espanya

Barcelona, 27 d'octubre. 2023

Distingit senyor Fabra,

El meu nom és V.K. GlenWölf i li escribo amb motiu d'una tasca de la universitat on he començat a estudiar recentment: Universitat Pompeu Fabra.

És fascinant poder comptar amb una universitat amb el seu nom, no creu? Tanmateix, no és en absolut casualitat que així sigui. Des de la normativització de la llengua catalana fins a promoure la seva dignificació; el seu recorregut ha estat admirable. Com a estudiant de primer del Doble Grau de Traducció i Interpretació i Llengües Aplicades em preguntava, doncs, com va trobar la fascinació en una cosa tan opacada al que en un principi era la seva feina, l'enginyeria.

Permeti'm que sigui sincera. D'ençà que vaig conèixer més sobre vostè, vaig descobrir que era el que realment volia d'aquest grau universitari. Abans que el meu somni és ser escriptora, quan vaig decidir cursar aquest grau ho vaig fer més aviat com un tràmit per assolir allò que volia. Ben al contrari, tot hom semblava tenir moltes ganes per ser-hi, menys jo. Bé, ara ja els tinc. Senyor Fabra, començo a sentir que la llengua és el meu lloc i, per tant, puc afirmar que qualquevol quin fos el catalitzador que el va portar a dedicar tota la seva vida a la llengua, jo també el vull descobrir.

És gràcies a vostè que ara puc escriure-li una carta en coneixença de la normativa catalana. Així doncs, espero que els seus rebots ho agrairien tant com jo ho faig ara.

Rebec una salutació cordial.

V.K. GlenWölf